

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Kristian Blomqvist : Samarbete med näringslivet ökar. Vasabladet 5.9.2020.

Novias forskning

Praktikfabriken skapade interna praktikplatser för studerande inom företagsekonomi och teknik. FOTO: JENNY NYMAN

Samarbete med näringslivet ökar

● Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv har stor utvecklingspotential. Vid Novia utvecklas Praktik 2.0 som ska ge flexiblare praktikmöjligheter för studerande och samarbetspartner.

Yrkeshögskolan som utbildningsform i Finland har en stark ställning som näringslivsförankrad högskoleutbildning. Finlands Näringsliv (EK) framför ofta att yrkeshögskolan är en värderad partner för näringslivssamarbete och tillämpad FUI (forskning, utveckling och innovation) och undervisningen i yrkeshögskolorna baserar sig på både aktuell forskning och arbetslivsutvecklings krav.

Samtidigt ska yrkeshögskolornas FUI-verksamhet gynna yrkeshögskoleverksamheten, men också främja arbetslivet och den regionala utvecklingen och förnya näringsstrukturen i regionen.

De mest synliga formerna av företagssamarbete i yrkeshögskolorna har traditionellt sett varit praktik och examensarbeten. Andra typiska former av samarbete är studerandeprojekt, gästföreläsningar, företagsbesök och rekryteringsevenemang. Mer osynligt är planerings- och utvecklingsarbete som rör undervisningens innehåll och utveckling.

De finländska yrkeshögskolornas samarbetspartner inom näringslivet utgörs oftast av stora företag, medan de små och medelstora företagen (SMF) lätt hamnar i en biroll, trots

att de utgör den absoluta merparten av alla företag.

När det gäller specifikt Österbotten diskuteras samarbetet mellan regionens högskolor och SMF bland annat i Österbottens förbunds rapport "Strategi för smart specialisering i Österbotten". Enligt rapporten anses innovationspotentialen i regionens SMF vara relativt liten, vilket är problematiskt eftersom SMF bidrar på ett centralt sätt till att trygga ett diversifierat näringsliv. Samtidigt finns det ju dessutom också alltid stora förhoppningar om att hitta nya tillväxtbolag.

DIGITALISERING och ny teknologi förändrar världen allt snabbare och den rådande pandemin har också långt omkullkastat verksamhetsförutsättningarna för näringslivet. I Finland förlitar vi vår ekonomiska tillväxt på nya investeringar, sysselsättning men kanske framför allt kunskap.

För att svara på de målsättningar som ställts har högskoleutbildningen en viktig roll, vilket även Teknologindustriin noterat i sina undersökningar och lyft fram i sina framtidsscenario. I kartläggningar av samarbetet med högskolor är det

föga överraskande att just examensarbeten och praktik är de mest vanliga förekommande. I övrigt verkar det förekomma relativt lite systematiserat och långsiktigt samarbete.

Utvecklingspotentialen kan därför anses vara stor.

DET FINNS alltså beställning på högt utbildad arbetskraft och det finns även beställning på mera samarbete mellan näringslivet och högskola. De förändrade verksamhetsförutsättningarna utmanar företagen till att förnya sig och nya affärsmöjligheter öppnar upp sig för de som har förmåga att strategiskt utveckla sitt kunnande, sina produkter och tjänster för framtiden.

Automatisering, artificiell intelligens (AI), 3D-teknik, additiv tillverkning och kunskapen att bemästra data är alla exempel på sådant som det flesta företag kunde ha nytta av att bli bättre på.

I en undersökning som utfördes bland företag i Österbotten i början av året stod det klart att även näringslivet har intresse för att i större utsträckning samarbeta med Novia. De kraftiga nedskärningarna i statlig finansiering för yrkeshögskolor (en fjärdedel från 2012 till 2017) har gjort det utmanande att hitta resurser för samarbete med företagen.

Flertalet företag lyfter i undersökningen fram att de önskar tätare kontakter till högskolan och det finns en direkt efterfrågan på nya

och flexiblare samarbetsformer.

Undersökningen bekräftar att man ser Novia som en uppskattad partner och öppnar upp för att både studerande och personal ska kunna engageras i större utsträckning inom företagets verksamheter.

Av de tillfrågade företagen uppmuntrar så gott som alla till att fortsätta utveckla dialogen med näringslivet för att skapa en mera systematiserad modell som även omfattar mera flexibla FUI-resurser och -infrastruktur för företagen.

Det rådande läget har ansträngt en stor del av näringslivet och arbetslöshetssiffrorna i regionen har ökat. Detta har kan även ses i formen av minskade praktikplatser och möjligheter till examensarbeten inom företag, vilket i sin tur gör att studerande har svårt att komma framåt i sina studier mot en examen.

YRKESHÖGSKOLAN NOVIA arrangerade intern praktik för en större grupp studerande under sommaren (Praktikfabriken, VBL 30.6.2020), som en underlättande åtgärd.

Nästa steg blir att utveckla en ny modell med mera dynamiska och flexibla praktikformer tillsammans med näringslivet (Praktik 2.0). Modellen baserar sig på att integrera praktiken i högre grad i studier och således skulle flexibla resurser kunna erbjudas till näringslivet året om.

Den förväntade nyttan och målsätt-

ningarna är att dels erbjuda yrkeshögskolestuderande praktik av hög kvalitet, dels erbjuda företag tillgång till flexibel personalkapacitet som kan utnyttjas till FUI-projekt, i mindre skala som komplement till den normala FUI-verksamheten som Novia erbjuder.

Genom att stärka samarbetet med näringslivet förväntas även studerandemotivationen höjas när studerandes arbetsinsats och kunskap är till direkt och konkret nytta för företaget.

Novia har ett brett utbud av utbildnings- och FUI-tjänster som betjänar både näringsliv och samhälle. Kontinuerligt (livslångt) lärande har kommit för att stanna och om man blickar framåt så har Novia ambitionen att växa och ta en ledande roll bland landets högskolor inom området för intelligenta system med fokus på AI, IoT, robotik och välfärdsteknologi.

Detta kommer fortsättningsvis ske med ett tillämpat angreppssätt och med praktiska applikationer i industriella och företagsförlagda miljöer.

Novia blickar framåt och söker fler samarbetspartner från näringslivet. Företag som har ett genuint intresse att tillsammans vara med och utveckla sådana nya arbetsmodeller som har ömsesidiga synergieffekter

Kristian Blomqvist

prefekt vid Institutionen för teknik och sjöfart vid Yrkeshögskolan Novia

”Det finns alltså beställning på högt utbildad arbetskraft och det finns även beställning på mera samarbete mellan näringslivet och högskola.”